

# המקורבים

בס"ד גליון מז' פרשת ראה ה'תשע"ט א'זמן ר'אש ה'שנה!!! קו המקורבים: 077-31-40-331

גליון שבועי לחניכי הישיבות בני התורה המקורבים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

## דשרני קרבתי

מאמר בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

## ~ ברכה וקללה - תלויה ב'ראיה' ~

ג. הכפילות: באור החיים הקדוש מבאר, שבכל דרך יש גם ברכה וגם קללה, כי 'רשעים תחילתן שלוח וסופן ייסורים, וצדיקים תחילתן ייסורים וסופן שלוח'. ואם כן, בכל דרך יש גם ייסורים וגם שלוח. וזה מה שכתוב בתחילה 'ברכה וקללה'. ואחר כך מפרשת איזה מהם היא הברכה האמתית ואיזה להיפך.

ד. את הברכה אשר תשמעון: באור החיים הקדוש מבאר שהברכה העיקרית היא בעולם הבא, ויש לזה פירות בעולם הזה, וזה מרומז ב'את', שהוא מפל לברכה העיקרית. ומה שכתוב 'אשר' הוא משום שזה מה שמשא רבינו רוצה שיהיה. וגם משום שהשמיעה בעצמה היא הברכה.

### ביאור הפנימיות

פנימיות העניין מבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן לו), ובוה מתבאר מה הסוד של הנסיונות וה'מעברים' ברוחניות שעוברים על האדם, ואיך להפוך אותם בעצמם לברכה, וכפי שיתבאר.

### אור פשוט - והציור

בכל יום יש שפע חדש שמגיע לעולם. השפע הוא 'אור רוחני' שמופיע בעולם בצורה של אותיות רוחניות, והם מופיעות לעינינו בדמות העולם על כל אשר בו. השפע הזה, שהוא אור רוחני - הוא לא 'טוב' ולא 'רע', וכמו שכתוב (איכה ג) 'מפי עליון לא תצא הרעות והטוב', אלא 'אור' פשוט שאין בו שום 'ציור', לא לטוב ולא למוטב.

האור הזה נקרא 'קמין' (שרומו על הכתר), על שם שהוא 'קמוין' וסתום, ואין בו שום ציור ושום 'פירושי'. לאחר מכן הוא נעשה 'פתח' (שרומו על החכמה), כלומר, הוא 'נפתח' ומופיע בצורה של אותיות. ועדיין הוא לא נוטה לא לטוב ולא לרע. השלב הבא הוא 'צירי' (שרומו על הכינה), שבו נעשה ה'ציור' של השפע וה'צירוף' של האותיות - לטוב או למוטב.

הציור של השפע נעשה על ידינו. האדם הוא זה שבוחר כיצד 'לצירי' את השפע, האם הוא יהיה שפע טוב או חלילה רע. ובאיוה 'צירוף' האותיות יופיעו בפניו, האם בצירוף נכון וישר, או בצירוף מעוות ומוטעה.

### כלים - מתוקנים או פגומים

ה'ציור' של השפע - נעשה על ידי הכלים שיש לנו. היות והשפע אין בו שום ציור וצורה, הוא 'נשפך' לתוך הכלים שלנו, ומקבל ממילא את הצורה שלהם. כמו מים שנשפכים לתוך כלי, והופכים להיות באותו צורה של הכלי - עגול או משולש או מרובע וכדומה.

נמצא, שאם הכלים הם כלים טובים ומתוקנים - אזי השפע שנכנס לתוכם, מקבל ציור וצורה של טוב. ואם חלילה הכלים מקולקלים ו/או פגומים - גם השפע שנשפע לתוכם, מקבל את הציור הזה, והופך להיות שפע מקולקל.

פרשת ראה היא הפרשה הרביעית מסדר דברים, שהוא משנה תורה. וכאמור, בסדר זה משה רבינו מנגלה את ה'סתרי תורה' - היסודות של התורה שעל ידם יכולים לקיים את כל שאר חלקי התורה.

וכפי שנתבאר, בפרשת דברים - גילה סוד התוכחה, ובפרשת ואתחנן - אופן התפילה, והתפילות שלכאורה אינן מתקבלות, ובפרשת עקב - איך להמתיק את הדינים. וכעת בפרשת ראה, ממשיך ללמד ולגלות את היסודות הנחוצים לכל אחד, שעל ידי זה יזכה לקיום התורה. ובפרשה זו מתבאר שיש ברכה וקללה, והיא תלויה בכל אחד - איך הוא מסתכל על החיים שלו, לטובה או להיפך. שבזה משפיע אם יהיה לו ברכה או קללה. וכפי שיתבאר.

כמו כן יש להבחין שבפרשת ואתחנן, מובא בעיקר סדר קבלת התורה וקבלת עול מלכות שמים, בפרשת עקב, מובא בעיקר עניין ארץ ישראל, ובפרשה זו פרשת ראה, מובא בעיקר עניין ירושלים ובית המקדש. ולכאורה יש בזה סדר מדוקדק, שייך לאותם יסודות שהזכרנו.

### הקושיה בפרשה

א. 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה' - מה עניין הפסוק הזה לכאן. הרי מקום הברכות והקללות הם בפרשת כי תבא, ושם מבואר כל הסדר בהרחבה ובפרטיות, ואם כן, מה עניינו לכאן.

ב. מה שייך כאן הלשון 'ראה', ומה ההדגשה 'אנכי', וכן ההדגשה 'היום'.

ג. מהי הכפילות 'ברכה וקללה' - את הברכה וגו' והקללה וגו'. ומדוע לא כתב מיד 'אנכי נותן לפניכם את הברכה אשר תשמעון והקללה אם לא תשמעון'.

ד. לגבי הברכה כתוב 'את הברכה' ולגבי הקללה לא כתוב 'את'. כמו כן לגבי הברכה כתוב 'אשר תשמעון' ולגבי הקללה כתוב 'אם לא תשמעון'. וצריך ביאור.

### ביאור הפשוט

א. המקום: לדברי רש"י והרמב"ן, הכוונה כאן הוא למה שמובא בפרשת כי תבא. אלא שכאן הזכירה זאת בקצרה, ולהלן מרחיבה בזה למעשה בפרטיות.

ב. ראה אנכי: באור החיים הקדוש מבאר שכאשר רוצה לעורר אותם לעזוב הכלי העולם הזה, ולהפש את תענוגי עולם הבא, צריך לזה שתי תנאים. הראשון - שאותו 'מעורר' יש לו את התענוגים של העולם הזה, ויודע מה זה. והשני - שאותו 'מעורר' יודע מהם הם התענוגים של העולם הבא.

ועל זה אומר להם משה 'ראה אנכי', כלומר אני הוא זה שמעמתי את העולם הזה, כי היה גדול וגיבור ומלך ועשיר, ואני הוא זה שמעמתי את העולם הבא כמו שלא טעם אף אחד. ואני הוא זה שמראה לך ואומר לך את האמת.

דומה הדבר, לשני אנשים שמכינים חמין. שניהם משתמשים באותם רכיבים בדיוק, אך התוצאות שונות מאוד זה מזה – האחד, יוצא לו תבשיל משובח ונודף ריח נעים ומגרה. והשני, יוצא לו תבשיל מקולקל, שמדיף ריח נורא ודוחה. מה ההבדל – הראשון ניקה את הסיר קודם שנתן את המוצרים לתוכו, והשני – לא... אותו שפע, אבל תוצאה הפוכה...

יש שמבארים בזה את המושג 'מה בין תלמידיו של אברהם לתלמידיו של בלעם', והרי ההבדל ביניהם הוא עצום. אך הפירוש הוא, ששניהם קבלו אותו שפע של רוח הקודש, וההבדל ביניהם הוא רק ב'כלים'. הכלים של אברהם אבינו היו נקיים, ושל בלעם – מוטנפים, ולכן, אותו שפע פעל אצל כל אחד מהם פעולה הפוכה.

### שבעים כלים – כמניין 'עין'

'הכלים' של האדם, תלויים בגודל הקדושה שלו, והקדושה תלויה בעיקר בעיניים. קודם כל בפשטות – הניסיון של קדושה מתחיל בעיניים, כמו שאמרו חז"ל 'עין רואה, לב חומד, וכלי מעשה גומרים'. אבל יש בזה גם מובן מהותי. הקדושה תלויה ב'הסתכלות' על העולם – איך אדם בוחר לראות ולהסתכל עליו, לטוב או למוטב.

השפע הרוחני, נחלק לשבעים 'סוגים', שהם שבעים פנים של תורה. 'שבעים פנים' פירושו שבעים סוגי 'תפיסות', שיכולות להתחלק בין בני אדם שונים, אבל גם יכולים להיות כולם אצל אדם בעצמו הטעם הרוחני – הוא לא כל הזמן אותו דבר, אלא כל יום וכל רגע מקבל צבע אחר, טעם שונה, ותפיסה חדשה.

כנגד זה, יש שבעים אומות, שהם ההיפך הגמור משבעים פנים. כנגד כל 'טעם' ו'צבע' של תפיסה רוחנית, יש מידה או תאוה שמושכת את האדם, ומנסה להטריד אותו ולהעסיק אותו, ובכך למשוך אותו 'החוצה', ולמנוע ממנו את התענוג הרוחני.

למעשה, לא מדובר ב'או זה או זה' – אלא בשניהם גם יחד. כלומר, אי אפשר לבחור ב'שבעים פנים' במקום שבעים אומות, אלא מוכרחים את השבעים אומות כדי לזכות בשבעים פנים. אי אפשר לזכות לשום טעם רוחני, לפני שפוגשים את אחת המידות או התאוות ומתמודדים אתה. וזאת, משום שהיא זאת שהולכת להיות 'הכלי' של אותו שפע.

אם לא היו מידות או תאוות, לא היה לנו מושג של טעם וריח, אם כן באיזה כלים היינו יכולים להרגיש ולתפוס אור רוחני. בשביל זה יש מידות ותאוות, שהם כלים של הנפש, ועל ידי שהם קיימים – יכולים לקבל הרגשה ותפיסה בעיניים רוחניים.

השאלה רק איך 'להסתכל' על אותם שבעים אומות, האם כמשהו בפני עצמו, שכדאי להימשך אחריו ולעשות מומנו מטרה ותכלית, או כאמצעי וכלי לקבל דרכו אור רוחני. אם מרגישים משיכה של 'אהבה' – משתמשים בה לתפוס מהי אהבת ה', ואם מרגישים פחד ורתיעה – משתמשים בזה כדי להרגיש יראת ה'. וכן הלאה.

### העצה – צעקה ואמונה

נמצא אם כן, שמוכרחים לעבור דרך השבעים אומות בכדי לבנות את הכלים לקבל את השפע. וזה מה שהפסוק אומר 'ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה'. כלומר 'אנכי נתן' – אני נתן לכם שפע נקי, שאין בו שום ציור לטוב או למוטב. ורק 'לפניכם ברכה וקללה' – כשהוא מגיע אל הכלים שלכם, הוא הופך להיות ברכה או להיפך.

ניתן לשמוע את השיעור של מאמר זה בקו 'חניכי הישיבות' – ברמלב: 077-31-40-331 בשלוחה: 30

מאזינים לך! מקורב יקר! יש לך הארה בעבודת ה'? אתה מוזמן לשתף בה את כולנו בקו 'חניכי הישיבות' – ברמלב בשלוחה: 42

ובשביל זה 'ראה' – אתה צריך להשתמש בכח ה'עין' שרומז על שבעים אומות, שהם כלים לשבעים פנים של תורה, ולהסתכל נכון על הניסיונות וההתמודדויות. לא לראות אותם כמוציאות בפני עצמם, וכמשהו שאמור להרחיק אותך מהרוחניות, ולהוות תחליף אליה, אלא כמשהו שישמש 'כלי' לרוחניות.

אמנם מובן שזה אינו פשוט. קל אולי להגדיר זאת כך, אבל קשה להיות עם זה בשעת מעשה. כאשר יש התמודדות עם אותם שבעים אומות, ההרגשה היא מיצר וגלות, והנפש מתכווצת ומתמודדת מאוד, ומה העצה אם כן, שעל ידה יכולים לעמוד בניסיון הזה, ולזכות ל'ראה' כראוי, בכדי שזה יהיה ברכה ולא קללה.

על זה יש שני עצות: א. 'היום'. ב. 'אשר תשמעון'. העצה של 'היום' – הוא לצמצם את ההתמודדות לרגע הזה ותו לא. לא צריך לנצח לגמרי, בכדי לזכות לקדושה וממילא לכלים רוחניים. אלא צריך לנצח 'הפעם' ותו לא. וזאת משום שכל יום יש שפע חדש, וההתמודדות הזאת, היא הכלי של השפע של 'היום', ולכן צריך רק היום לנצח, כדי לקבל את השפע של היום.

### שמע ישראל

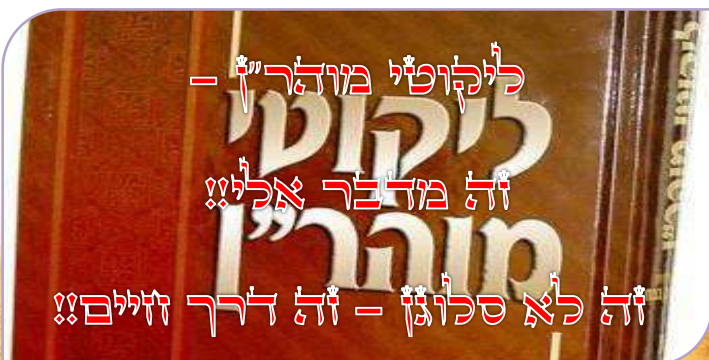
העצה של 'אשר תשמעון', הוא לומר 'שמע ישראל'. כלומר, בכל יהודי טמון כח פנימי עצום של מסירות נפש על נקודת היהדות. יהודי אומר פעמיים ביום 'שמע ישראל', ובה הוא מכנים בעצמו כח אדיר, שיכול לעמוד נגד כל הניסיונות.

יהודים במשך הדורות עמדו במצבים של ניסיונות קשים ומרים, והמסימו למסור נפשם ולהישחט – והכל תחת האמירה של 'שמע ישראל'. גם יהודים שהיו רחוקים מאוד, כשהגיע 'רגע האמת' הם אמרו 'שמע ישראל' וחזרו למקורם. וידוע סיפורים רבים על יהודים שגילו את יהדותם באמצעות המילים נוראות ההוד הללו.

את הכח הזה, צריך לקחת לכל ניסיון. כשאדם עומד בפני ניסיון, של אחד או יותר מהשבעים אומות – הוא צריך לעורר מתוכו את הכח של מסירות נפש שטמון בו. וזאת על ידי שנזכר 'הרי אמרתי היום שמע ישראל', אם כן יש לי כח. ואם קשה להתקשר למה שכבר אמר שמע ישראל, יכול לחזור ולומר אפילו מאה פעמים ביום.

המובן הפנימי של 'שמע ישראל' – הוא הברירה מי אני ולהיכן אני שייך. 'שמע ישראל' נאמר על ידי השבטים, כאשר יעקב אבינו חשש שמא יש בהם פגם, הם אמרו 'שמע ישראל' כלומר: אנחנו שייכים אליך 'ישראל אבינו'. וממילא אנו מאמינים שה' אלוהינו ה' אחד. ולכן כנגד י"ב שבטים יש י"ב תיבות ב'שמע ישראל' וברוך שם'. ומהי"ב שבטים הללו יצאו שבעים נפש, שהם השורש של שבעים פנים לתורה.

כשיהודי אומר 'שמע ישראל' הוא מזכיר לעצמו, ובעצם לנשמתו – להיכן הוא שייך, ואם כן, לא נאה ולא יאה לו ההשתייכות לשבעים אומות, שהם בני השפחות המבוזים והמנוולים. ומה מקבלים כח שלא ללכת אחרי השבעים אומות, אלא לעמוד בניסיון ועל ידי זה לקבל כלים של ברכה. וזה הפירוש 'את הברכה אשר תשמעון' – על ידי 'שמע' (תשמעון), יש כלי (את) לקבל את הברכה.



**התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ו'**

הערת מערכת: במדור זה 'נלך' עם כל תורה תקופה קצרה עד שנצטרף להכורת 'תמימי דרך' העולמית האהוים כעת בתורה מ' וקי"ב

**על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו**

**ברכות וקלות הם בחינת בקיאות ברצוא ושוב**

מבואר בפרשה עניין הברכות והקלות, ואולי אפשר לרמוז שזה בחי' הבקי ברצוא ובקי בשוב, כי בעת הברכה אזי עיקר העבודה היא הבקיאות ברצוא, שלא יהיה רם לבבך ושכחת, אלא להמשיך לחפש כבוד המקום, ולעומת זאת בעת הקללה אזי על האדם לשמוע בוינו ולשתוק, כי הקללה היא עצמה תכלית הביזיון, ועיקר עבודת האדם הוא לשמוע ולשתוק ולהתעורר לתשובה באמת [ובאמת עיבל הוא גימטריא בקי, כי עיקר הבקיאות היא בשוב וכמבואר בדברי מוהרנ"ט].

**ביעור ע"ז והקרבת הקרבנות במקומם**

ובכניסתם לארץ ישראל מאריכה התורה באזהרה על שני דברים, מצד אחד על ביעור כל הע"ז, ומצד שני שיבואו לזבוח הזבחים רק במקום אשר בחר ד', ואולי גם בזה יש לרמוז בחי' הבקי ברצוא ושוב הנ"ל, כי מצד אחד צריך לבער הע"ז, היינו שגם כשהוא בקטנות ואין מאיר לו עבודה וקרבת, עכ"פ עליו לעשות את שלו, ולכל הפחות לבער את הע"ז ואז צריך להתחזק מאוד בזה שעכ"פ אינו עובד ע"ז, אבל לעומת זאת נצרך גם הבקיאות ברצוא, כי כשמאיר לאדם להקריב קרבנות וכו' עלול למעות בריבוי אור ולהקריב בכל מקום, וע"ז נצטוונו להפש באמת את המקום אשר בחר ד' ורק שם להקריב קרבנות, כי זה עיקר הבקיאות ברצוא להפש תמיד מהו רצון השי"ת באמת.

**עבודת היום ||| פנינים על סדר היום לאור תורה זו**

**יום ולילה הם בחינת רצוא ושוב**

הנה עצם מציאות הלילה והיום הם בחי' רצוא ושוב, שזה בחינת המה ולבנה המבואר בפנים, שהמה היא בחי' נקודה העליונה שהוא בחי' הבקיאות ברצוא, ולבנה היא בחי' הנקודה התחתונה שהוא בחינת הבקיאות בשוב, וא"כ מבואר בהדיא שלילה שהוא זמן שליטת הלבנה הוא בחי' הבקיאות בשוב, [וכן הוא בדברי מוהרנ"ט בהל' ר"ה ה"ד סוף אות ז] ובאמת מוכן שעצם מציאות הלילה הוא בחי' החושך שהוא בחי' הירידות שעוברים על האדם שאזי עיקר עבודתו הוא הבקיאות בשוב, ומכל זה מוכן ממילא שעיקר עבודת הלילה הוא בחי' הבקיאות בשוב.

ובהארת אור יום אזי מאיר אור החמה, שהוא בחי' אור הדעת, בחינת הארת נקודה העליונה, וע"כ אז מתעטפים בציצית ומניחים תפילין וקורין קרי"ש ומתפללים, שע"י כל זה מאיר בכל יום הארת הדעת והמוחין [וכמובן בליקו"מ תניינא סי' עז שבתפילין שבכל יום מלוכש הארת הדעת שיש בכל יום, וזהו כל סדר התפילה בכל יום ומובא הרבה בליקו"ה], ואזי עיקר העבודה הוא בחי' הבקיאות ברצוא, להשקיע כל כוחו בתפילה וע"ז לזכות להארת הדעת בשלימות עד שיוכל להיות עם כבוד המקום ולמעט מכבוד עצמו הכל תלוי כפי מה שמאיר הנקודה העליונה לנקודה התחתונה וכמובן מכללות המאמר.

**השינה וקריאת שמע שעל המיטה**

וזה בחי' עבודת השינה וקרי"ש שעל המיטה, כי השינה היא בחי' הביטול להשי"ת בעת תוקף החושך והבלבולים וכמובן מדברי מוהרנ"ט [בהל' השכמת הבוקר ה"ג ועוד], בחינת הדמימה והשתקה שהוא בחי' הנקודה התחתונה, וזה מה שמקדימים הקרי"ש שעל המיטה שהוא בחי' גילוי האמונה, שבזה מודיעים ומגלים שגם בעת השינה וההסתרה, הכל הוא ד' אחד, כי השי"ת הוא עמנו תמיד ואף בשאול תחתית יכולים להיות סמוכים וקרובים אליו יתברך, ומחמת שכל בחינה כלולה מכל הבחינות, ע"כ גם בעת הלילה שהוא בחי' הבקיאות בשוב, מ"מ מתוודים על העוונות קודם השינה שהוא בחי' הבקיאות ברצוא שהוא עבודת התשובה ותשובה על תשובה וכמובן בפנים, וע"כ מתוודים על העוונות קודם השינה, ואח"כ חוזרים ומתוודים על העוונות בחצות, זה בחי' תשובה על תשובה.

ובפרטות הציצית והתפילין יש בכל אחד מהם בחינת בקי ברצוא ובקי בשוב, כי הציצית עיקר מטרתה ועניינה להזכיר לאדם את השי"ת בכל מקום, וע"כ הוא בארבע כנפות שלכל צד שיפנה יזכר בהשי"ת וכמבואר בשו"ע [אור"ח סי' כד], ויש בעניין זה עצמו אופן של בקי ברצוא ואופן של בקי בשוב, כי מצד אחד זה מזכיר לאדם להיזכר בהשי"ת ולהידבק בו באמת שזהו בחינת בקי ברצוא, ובאמת הרי הציצית היא חותם המלך כמבואר בגמ' [מנחות מג ע"ב], וא"כ זה עיקר מה שמזכיר לאדם למעט מכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום, כי זה מזכיר לו שהוא עבד המלך, אמנם לעומת זאת הציצית הולכת עם האדם לכל מקום ואף במקומות המטונפים, שזה מרמז שבכל מקום השי"ת נמצא עם האדם וכמו שמאריך בזה מוהרנ"ט בהל' ציצית, וזהו עניין הבקיאות בשוב לידע שהשי"ת תמיד עם האדם וגם בשאול תחתית יכולים להיות סמוכים וקרובים אליו יתברך, נמצא שהציצית כלולה משתי הבחינות האלו.

**קימת הצות**

ואח"כ עוסקים בתיקון הצות שהוא אבלות על חורבן בית המקדש ששם היה עיקר הארת החיבור בין הנקודה התחתונה לנקודה העליונה, שזה בחינת הארת משה שהוא הארת הדעת של בניין בית הבחירה וכמובן בפנים, וע"כ כיון שנחרב בית המקדש עלינו להשתוק לבניינו ולהתאבל על חורבנו שכי"ז הוא בחינת השתוקקות הנקודה התחתונה להיכלל בנקודה העליונה, וכמו"כ הווידיה הוא בחי' ביזיונות וכמבואר כביאור הליקוטים, וכן מה שמזכירים בקינות עוצם ריחוקנו כ"ז הוא ג"כ בחינת הביזיונות שע"ז זוכים לקבל הארה מהנקודה העליונה, ואח"כ עוסקים בתורה ששם מתגלה דרכי ההלכה וההליכה, הבקיאות ברצוא והשוב, עד שע"ז ממשיכים הארת אור יום שהוא בחי' הארת הנקודה העליונה.

וכמו כן בתפילין אף שעיקרן בחינת הארת הדעת והמוחין, שזה בחינת הארת הנקודה העליונה, הארת הבקיאות ברצוא, אבל אעפ"כ כל בחינה כלולה מכל הבחינות וע"כ יש תפילין של יד ותפילין של ראש, תפילין של יד מניחים על יד כהה, שזה בחי' הנפילות והירידות והמוחין דקטנות, וגם לשם ממישיכים מוחין של אמונה והתחזקות לדעת שהשי"ת תמיד עמנו ואצלנו, ורק אז יכולים להתקדם לתפילין של ראש שזה המוחין והבקיאות ברצוא, כי א"א להתקדם באמת ברצוא אמיתי בדרך של כבוד שמים, רק אם יש לו גם את הבקיאות בשוב, כי כל זמן שאין לו את הבקיאות בשוב, אזי הוא עסוק בכבוד עצמו וכל הרצוא הוא ג"כ כבוד עצמו, וע"כ ההתחלה היא דייקא בבקיאות בשוב, שזהו בחינת ישמע בוינו ידום וישתוק שאע"פ שלא הולך לו כרצונו בכל זאת הוא מקבל הכל באהבה ושמהה, ובוה הוא מרגיל עצמו להיכנס לכבוד המקום, ואז אפשר להתחיל להתקדם בעבודת ד' באופן שלא הכל לכבוד עצמו, וע"כ א"א להניח תפילין של ראש רק אחרי שמניחים תפילין של יד, כי רק אחרי

שמתחזקים גם בחשכות וכיד כחה לידע שגם שם השי"ת הוא עמי, אזי אפשר להתקדם לתפילין של ראש שהוא בחי' הבקי ברצוא.

ואח"כ בעת האכילה או הוא עיקר הבקיות ברצוא ושוב, וכמבואר בזה"ק שעת האכילה הוא עת מלחמה, כי אז הוא עיקר נפילת האדם בדעתו וכמבואר בדברי מוהרנ"ת בהל' חלה ה"ד, וע"כ אז צריך ביותר להתחזק בדרכי הבקיות בשוב, לשמוח מאוד כמה שאכילתו עפ"י התורה בכשרות ועם ברכה, שע"י מתרבה כבוד המקום, כי בכל אכילה של איש הישראלי בוודאי מברר בירורים הרבה, וכשיוצא מכבוד עצמו ונכנס לכבוד המקום, ע"י יכול להתחזק באמת ולא ליפול בדעתו, ולידע שסוכ"ס איך שהוא כל זמן שאכילתו הוא עפ"י התורה בוודאי יש בזה כבוד המקום, ומתוך דרכי הבקיות בשוב יוכל להיכנס לדרכי הבקיות ברצוא לחשוב באמת מכבוד המקום ועוצם פלאי הכריאה, נפלאות תמים דעים שיש בכל מאכל ומאכל, ועוצם הסדי השי"ת, וכיוצ"ב כמה וכמה מחשבות מכבוד המקום שכל זה הוא עיקר התשובה, כי אף שדרכי התשובה, הבקיות ברצוא ושוב, שייך בכל עניין ועניין מעבודת ד', מ"מ בפרטות הוא נצרך בעבודת האכילה ושאר דברי הרשות ששם מצוי מאוד גם חסרון הבקיות בשוב, שנופל בדעתו ע"י שנדמה לו שהוא רחוק, וכ"ז מחמת שחושב רק מכבוד עצמו ולא מכבוד המקום, וע"כ צריך הרבה התחזקות באכילתו וכמבואר בדברי מוהרנ"ת הנ"ל, ולאידך גיסא מצוי בזה מאוד חסרון דרכי הבקיות ברצוא באין משים על לב ששם הוא עיקר עבודת האדם לקדש מחשבתו בעת האכילה עד שיבוא להארת הרצון בשלימות, אבל מחמת שסו"ס עוסקים בדבר גשמי, בנקל לשכוח מזה, וע"כ צריך התחזקות מיוחדת בדרכי התשובה, הן ברצוא והן בשוב, בקדושת האכילה ושאר דברי הרשות, וכבר נתבאר [עפ"י משמעות דברי מוהרנ"ת] שעפ"י רוב ההתחלה היא דייקא מהבקיות בשוב וע"י יכול להיכנס להבקיות ברצוא.

וכן אח"כ בעת לימוד התורה צריך לילך בדרכי התשובה למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום, ולהיזהר מאוד שלא ליפול בדעתו מחמת שרואה שאינו מצליח כחבריו וכיוצ"ב שכל זה הוא מחשבות של כבוד עצמו, אלא יכניס במחשבתו כמה כבוד השי"ת יש מכל לימוד ולימוד שלו, וככל שיתרגל לחשוב מזה, כן יהיה לו מתיקות עצומה מזה, בבחינת הארת כבוד אלקים, ולא יחפש את הכבוד המדומה, וע"י יוכל להיכנס בדרכי הבקיות ברצוא, לנצל הזמן באמת כראוי, ולעסוק בתורה הרבה, כי הרבה פעמים יכול האדם להתקדם הרבה מאוד בלימוד התורה הקדושה, הן בכמות והן באיכות, אלא שהוא נעצר היכן שהוא, וכ"ז מחמת שאינו חושב על כבוד המקום רק על כבוד עצמו וע"כ או שהוא מתייאש, או שאינו מחפש להתקדם מאוד כשרואה שאחרים אינם מתקדמים ודי לו להיות כמוהם, אבל באמת צריך כל אחד לייגע עצמו בלימוד התורה לפי כוחותיו ולא להישאר במקום אחד רק להיות בקי מאוד ברצוא להתקדם בלימוד התורה מאוד, ללמוד כל חלקי התורה הקדושה, ומי שהוא בר הכי לחדש בתורה ולהעלות על הכתב בוודאי עליו להשתדל בזה וזה ג"כ מדרכי הבקיות ברצוא, אבל באמת עיקר ההתחלה הוא מהבקיות בשוב, כי עיקר מה שאין האדם מתקדם בתורה כראוי לו הוא מחמת שנופל בדעתו כי נדמה לו שאינו מצליח, אבל כשיכניס במוחו ודעתו שעיקר ההצלחה הוא להרבות בכבוד המקום, ע"י ירגיש טעם ומתיקות בכל לימוד ולימוד גם בעת קושי ודוחק, וע"י יזכה שהתורה תראה לו אהבה עד שכבר לא ירצה שום דבר חוץ מהתורה וכמבואר בשיחות הר"ן אות יז.

וכמו כן אם הוא עוסק במלאכה לפרנסתו וקובע עתים לתורה צריך להזקק עצמו מאוד לידע ולהאמין שיש להשי"ת שעשועים גדולים מהקביעות עתים שלו לתורה, ואף אם הוא מעט מאוד, אבל העיקר הוא מה שע"י נעשה כבוד

המקום, ובה לפעמים אף שהוא מעט בכמות, אבל הוא הרבה באיכות, כי יש לו בזה הרבה מסירות נפש, ומתגדל בזה מאוד כבוד המקום, וע"כ ככל שיכניס האדם במחשבתו מחשבות של כבוד המקום ויצא מכבוד עצמו, ע"י יוכל לשמוח כהלכו ולשמוח מאוד בכל פעם שמתחזק לשמור על קביעותו, כי בוודאי יש בזה כבוד המקום, וע"י יוכל להתחזק בבקיות ברצוא, לקבוע יותר זמן ללימודו, ולהתמקד כמה וכמה זמנים פנויים שיוכל לעסוק בהם בתורה, אף בעת עסקו במלאכה.

וכמו"כ בעצם העסק של פרנסה צריך הרבה התחזקות להיות בקי בשוב לידע ולהאמין שאין שום דבר לחינם וכל מה שצריך לעסוק הכל הוא בירורים ותיקונים נפלאים וכמבואר בזה הרבה בדברי מוהרנ"ת, והעיקר תלוי בזה עצמו כמה שמאמין שיש בזה בירורים, וכמה שמשמח עצמו כמה שנעשה מזה בירורים ונעשה ע"י כבוד המקום, כך זוכה לברר יותר ויותר בירורים, ובוודאי העיקר תלוי כפי מה שמשתדל לשמור דיני התורה, ולעשות משא ומתן באמונה, וכפי מה שכוונתו לשם שמים שיהיה לו לפרנס בני ביתו ולצרכי שבת ולתמוך בלומדי תורה, וכפי מה שמרבה האדם במחשבות של כבוד המקום, כן נעשים הכירורים בשלימות יותר ויותר, ומזה נשפע ג"כ השפע הגשמי כראוי וכמובן בדברי רבינו ז"ל ומוהרנ"ת בכמה מקומות.

ובמשך כל היום ראוי לאדם להרבות במחשבות של כבוד ד' בכל דבר ודבר, וכפרט כשהולך לו שלא כרצונו ומקבל באהבה, זהו עיקר כבודו יתברך [וכמבואר בליקו"מ סי' קעז שכשמבטל רצונו לרצון ד' זהו עיקר כבודו, יעו"ש], וזהו גילוי כבוד מלכותו כשמגלה בכל דבר ובכל מצב שאין עוד מלבדו, וזה ג"כ בחינת ישמע בזיונו ידום וישתוק, כי כל דבר שהולך לו שלא כרצונו הוא בחי' בזיון, וכשמקבל הדברים באהבה זה בחינת השתיקה [וכמובן ממה שהביא ע"י רבינו הא דהבא ליטהר אומרים לו המתן].

ועיקר גילוי כבוד ד' הוא בכל נקודה טובה שמחפש ומוצא אצל כל אחד מישראל, וכמבואר באריכות בלשון רבינו בסוף המאמר שכל נקודה טובה שמוצא בישראל הוא בחינת כתר להשי"ת, וע"כ צריך לעמול ולהתייגע בזה מאוד, לחפש עוד נקודה טובה ועוד נקודה טובה, וככל שיהשוב ע"י שהוא עושה בזה כתר להשי"ת כן יכנס שמחה גדולה בליבו ויהיה לו קל הרבה יותר עניין זה, ובאמת אם אדם מרגיל עצמו בזה הרי יכול לזכות בעשרות ומאות מצוות ביום, וא"י סתם מצוה אלא מצוה יסודית ומהותית שעושה כתר להשי"ת, ולעומת זאת אם מתבונן בחסרונות וברע הרי הוא עיקר היפוך כבוד ד', כי מוצא חסרונות בכתר של המלך, וזה נורא ונפלא מאוד להמתבונן.

וכמובן שהעיקר הוא בזמן ההתבודדות לשפוך ליבו לפני השי"ת לזכות לילך בדרכי התשובה באמת בבקיות ברצוא ושוב, ולזכות לעסוק בכבוד המקום ולהשגת כבוד אלקים, ואז הוא ג"כ הזמן להתבודדות על הטאיו ולשמוע בזיונו באמת, אבל שאר כל היום צריך להיות בשמחה גדולה ועצומה על מה שזוכה לכבוד את מלך מלכי המלכים הקב"ה, כי כל אחד מישראל מלא מצוות כרימון, אבל עיקר עבודת האדם הוא לשמוח בכל נקודה טובה, וגם בעצם נקודת יהדותו כי כל אחד מישראל הוא כתר להשי"ת, וכמבואר בסוף המאמר, וכל נקודה טובה שמוצא בעצמו הוא ג"כ בחינת כתר להשי"ת, ובאמת אם יהשוב האדם מכבוד השי"ת הרי בנקל לבוא לשמחה, כי עיקר העצבות הוא מחמת שעסוק בכבוד עצמו ונדמה לו שאינו מצליח וכיוצ"ב, אבל כשיתבונן בכבוד המלך, הרי כל אחד מישראל זוכה לכבוד את מלכו של עולם אין סוף פעמים ביום, אלא שאין נותן ליבו לזה, אבל אם מתרגל להתבונן בזה ולשמוח בזה, בוודאי יוכל להיות בשמחה תמיד.

### © עלון 'המקורבים' ©

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: [E0773140331@GMAIL.COM](mailto:E0773140331@GMAIL.COM) \* \* \* ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושהיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות: \* \* \* נשמח לקבל כל הומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדויים, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום

רבינו מתחיל את המאמר הקדוש הזה שצריך כל אדם למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום והיינו שזהו יסוד העבודה והכל תלוי בזה, וזהו הלשון "כי" צריך, היינו כי זה עיקר יסוד עבודת האדם בעולמו, וכפי שמכנים האדם בדעתו עניין זה, בכל דבר לחשוב מכבוד המקום ולמעט מכבוד עצמו, כך יכול להיכנס לעבודת ד' באמת, כי זה עיקר העבודה בכל דבר למעט בכבוד עצמו להרבות בכבוד המקום, ודקדק ואמר "למעט" ו"להרבות", כי א"א לבטל לגמרי כבוד עצמו אבל עכ"פ ימעט קצת מכבוד עצמו וירבה קצת בכבוד המקום [עמודי אור], ובאמת ההרגש הזה של כבוד המקום הוא הרגש שיש אצל כל איש ישראל, אלא שצריך לגדלו ולתפחו וככל שייכנס האדם לזה כך באמת לא יהיה איכפת לו מכבוד עצמו ויכול להיכנס לעבודת ד' באמת.

כבוד מלכים וכבוד אלקים

וממשיך רבינו שמי שרוחף אחר הכבוד אזי הוא זוכה לכבוד מלכים שהכל חוקרים אחריו אם הוא ראוי לכבוד, אבל אם בורה מן הכבוד אזי זוכה לכבוד אלקים, והיינו לכבוד מהשי"ת [וכמבואר בליקו"ה הל' אפוסטרפוס ה"א יעו"ש], כי זה עצמו כבוד גדול לעמוד לפני השי"ת ולעבדו, ומה שמתגדל כבוד השי"ת על ידו, וגם עצם הדבר מה שהוא כביכול זוכה לעבוד את השי"ת ולתת הכתר על ראשו הרי הוא כבוד גדול מאוד [עמודי אור].

האדם צריך להרבות בכבוד המקום ועי"ז זוכה להרגשה בכבוד אלקים

והכוונה בכל זה שעיקר עבודת האדם הוא כפשוטו "לעסוק" בכבוד המקום, למעט מעט מכבוד עצמו ולהרבות מעט בכבוד המקום, אף אם אינו מרגיש בזה שום אור, אבל רבינו מגלה שעי"ז זוכה להרגשת הכבוד האמיתי והיינו כבוד אלקים בכמה אופנים ובהינות וכמו שנתבאר, וממילא זוכה לכבוד אמיתי, כי כבוד מלכים הוא דבר הנתון לחקירה כל הזמן, והיינו כי סו"ם בני אדם אינם אוהבים לקבל מרות ולתת כבוד לאחר ועי"כ כל הזמן חוקרים אחריו ושואלים אם הוא ראוי לכבוד או לאו, וזה שייך גם אצל עצמו, גם כשאינו מחפש כבוד מאחרים אלא שמחפש עכ"פ להצליח ולהרגיש שמצליח, אזי הוא כל הזמן חי בחקירה עצמת אם הוא כן מצליח או לא, ומבע האדם להסתכל תמיד על החסרונות ולהרגיש שהוא רחוק מההצלחה [וכמבואר בהמעשה מחכם ותם] ועי"כ לעולם אין לו כבוד אמיתי, אבל ככל שמרבה האדם בכבוד המקום וממעט בכבוד עצמו, זוכה "להרגיש" כבוד אלקים, היינו להרגיש כבוד נפלא מכבוד המקום עצמו, כי מה שזוכה להרבות בכבוד המקום באמת הוא כבוד נפלא ונורא מאוד, והוא כבוד אמיתי מאוד שאינו תלוי בחקירה, אלא הוא עניין אמיתי מאוד שהאדם יכול לקבל מזה היות עצום ונפלא, אלא שכפי מה שעוסק בזה באתערותא דלתתא "להרבות" בכבוד המקום, כן "זוכה" "להרגיש" הכבוד הזה, וזה הכוונה שזוכה לכבוד אלקים וכן הוא בכל עניין בעבודת ד' שאדם משתדל לזכות לזה, ואז זוכה להשיג הדבר כמו הוא באמת שהוא מלא מתיקות, וכגון בלימוד התורה שאדם מתייגע להבין התורה הקדושה, ואז הוא זוכה להבין ולהשיג התורה הקדושה שזהו מתיקות נפלאה, וכן אם מתייגע להתפלל כראוי, אזי "זוכה" להתפלל כראוי וזה המתנה הגדולה ביותר, וכן הוא בכל עניין, אבל עכ"פ הכבוד אלקים הוא בגדר של מתנה ולא העבודה, כי העבודה היא "לחשוב" מכבוד המקום אף כשאינו מרגיש כבוד אלקים, אבל עי"ז זוכה לכבוד אלקים, וזה מבואר מאוד בלשון רבינו שע"י שבורה מן הכבוד ועוסק בכבוד המקום "זוכה" לכבוד אלקים, וכי"ה דבריו רבינו לקמן בביאור המאמר רבב"ח שהכבוד אלקים הוא בחי' שמון, בחי' משיחה, יעו"ש, והיינו שהוא השגה נפלאה של דעת שזוכה על ידה להרגיש כבוד אלקים וכן מבואר באות ג שזהו בחינת השגת עולם הבא וכמו שיתבאר שם].

וההרגשה בזה שהוא זוכה לכבוד אלקים, כי טבע האדם להפש כבוד והוא דבר מהותי מאוד כנפש האדם [יעו"ה בתו' סו ועוד], ולזה מגלה לנו רבינו שכשהאדם עוסק בכבוד עצמו, לעולם לא יבוא לכבוד אמיתי, כי כבוד מלכים במהותו הוא דבר הנתון לחקירה וזכמו שמביא בזה רבינו מפסוק כבוד מלכים חקור דבר, היינו כי זה עניין מהותי בכבוד מלכים, וזה "אפילו" בכבוד מלכים שהוא הכבוד הגדול ביותר בעולם, עד שאף נתקנה ברכה ע"ז, ואעפ"כ הוא נתון לחקירה, וכש"כ שאר מיני כבוד, ואף הכבוד העצמי אצל האדם בעצמו נתון לחקירה וכנ"ל, אבל כשזוכה לכבוד אלקים אזי אינו צריך כבוד אחר, והוא מקבל סיפוקו בדרך של כבוד אמיתי ונצחו באופן שאינו נתון לחקירה כלל, ועי"כ כדאי לאדם לעסוק בכבוד המקום, כי אף לפי מהשבתו שהפץ בכבוד הרי לא יזכה לכבוד כל זמן שעוסק בכבוד של מלכים, רק כשיעסוק בכבוד המקום, והו' לכא' כוונת האריכות שמאריך כאן רבינו בעניין זה של כבוד מלכים וכבוד אלקים.

ועפ"י דבריו רבינו יתבאר כמין חומר מה שאמרו כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו [כן העתיקו בכמה ספרים, יעו"ה מאור ושמש ריש פר' ויקרא ובערבי נהל בלק דרוש ה' ובבני יששכר מאמרי הודש ניסן מאמר ה' אות ט ובשפ"א פר' לך תרלו, וכוונתם להמבואר כמסכת עירובין דף יג עמוד ב' כל המחור על הגדולה גדולה בורחת ממנו, וכל הבורח מן הגדולה גדולה מחזרת אחריו], ולכא' הוא פלא מאוד שהרי אם הוא בורח מן הכבוד באמת, היינו שבאמת אינו רוצה כבוד וא"כ מה הבשורה הגדולה שהכבוד רודף אחריו הרי אין לו כלל רצון בזה וכן הקשה בשפת אמת שם ויעו"ש], אבל עפ"י דבריו רבינו יאיר העניין כמין חומר, כי הכוונה שהוא בורח מן הכבוד, היינו כבוד עצמו, כבוד מלכים, ואזי רודף אחריו הכבוד האמיתי שהוא כבוד אלקים, וכלשון רבינו כאן שע"י שבורה מן הכבוד זוכה לכבוד אלקים ודו"ק [ואולי עדי"ו יתפרש מה שאמרו בנדרים סב ע"א אל יאמר האדם אלמוד בשביל שיקראוני רבי וכו' אלא למוד מאהבה וסוף הכבוד לבוא, ובפשטות הכוונה שמרגיעים ואומרים שסו"ם הכבוד יבוא, אבל לכא' הרי התכלית הנרצה הוא שלא ילמד כלל בשביל זה, ואמנם יש מקום ליישב, אבל עפ"י דבריו רבינו יובן שהכוונה סוף הכבוד לבוא, היינו הכבוד האמיתי, כבוד אלקים.

והנה הרב ממשערין ציין בזה לדברי המדרש שמבואר ממש לשון כזה, וז"ל המדרש [במדבר רבה פרשת במדבר פרשה ד אות כ] אליהו אומר כל המרבה כבוד שמים וממעט כבוד עצמו כבוד שמים מתרבה וכבודו מתרבה, וכל הממעט כבוד שמים ומרבה כבוד עצמו כבוד שמים במקומו וכבודו מתמעט, והיינו כנ"ל כי כשעוסק בכבוד שמים אזי כבודו מתרבה, כי זוכה לכבוד אמיתי שהוא כבוד אלקים שהוא הרגשת כבוד אמיתי שאינו נתון לחקירה, משא"כ במרבה כבוד עצמו שגם כבודו מתמעט כי אף כשזוכה לכבוד הרי כבודו נתון לחקירה, וגם לכסוף מתמעט כבודו לגמרי.

ויעו"ש במדרש שמביא ב' מעשים בזה וז"ל 'מעשה באיש אחד שהיה עומד בבית הכנסת ובנו עומד כנגדו, וכל העם עונים אחר העובר לפני התיבה הללויה, [כסדר הענייה בהלל בזמן חו"ל, יעו"ה בסוכה דף לח שהיו עונים על כל דבר הללויה] ובנו עונה דברים של תפלות, אמרו לו ראה בנך שהוא עונה דברים של תפלות, אמר להם ומה אעשה לו, תינוק הוא, ישחק, שוב למחר עשה כאותו ענין וכל העם עונים אחר העובר לפני התיבה אמן הללויה ובנו עונה דברים של תפלות, אמרו לו ראה בנך שהוא עונה דברים של תפלות, אמר להם ומה אעשה לו תינוק הוא ישחק, כל אותן ח' ימי החג ענה בנו דבריו של תפלות ולא אמ' לו כל דבר, ולא יצאת אותה השנה ולא שינתה ולא שילשה עד שמת אותו האיש ומתה אשתו ומת בנו ובן בנו ויצאו מ"ו נפשות מתוך ביתו ולא נשתיר לו אלא זוג אחד של בני אדם אחד חוגר וסומא ואחד שומה ורשע, שוב מעשה באדם אחד שהיה מתהרט שלא קרא ולא שנה, פעם אחת היה עומד בבית הכנסת כיון שהגיע העובר לפני התיבה לקדושת השם הגבוה את קולו ואמר ק' ק' ק' ה' צבאות, אמרו לו מה ראית שהגבתה קולך

אמר להם לא זכיתי לא למקרא ולא למושנה ועכשיו שניתנה לי רשות לא אגביה את קולי ותשוב נפשי עלי, ולא יצאת אותה השנה ולא שינתה ולא שילשה עד שעלה אותו האיש מבבל לארץ ישראל ועשאוהו שר החיל של קיסר ומינוהו ראש על כל בירניות שבא"י ונתנו לו מקום ובנה עיר וישב שם וקראו לו קילוני לו ולבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות, מכאן אתה למד שלא ינהג אדם גאווה לפני המקום שכל המתגאה לפניו מתבוזה וכה"א (ש"א ב) כי מכבדי אכבד ובזוי יקלו, יעו"ש עוד במדרש מה שמביא מדוד מלך ישראל שהיה מבוזה עצמו בשביל השי"ת, והנה במעשים האלו זכה בסוף לכבוד ממש בזה העולם, אמנם י"ל דכיון שזכה לכבוד אלקים נשתלשל מזה ג"כ כבוד בזה העולם כי מו"ם כל הכבוד בא ממש, אבל היה לו מזה כבוד כי ידע שהוא מהשי"ת והיה לו מזה בעצמו כבוד אלקים, וכה"ג במעשה הראשון נשתלשל לו בזיון ממש, כי משתלשל מזה בזיון ממש, שזהו בחינת כבוד מלכים שהוא בחי' בזיון, וגם בוודאי הרבה פעמים מקבל הממעט כבוד המקום בזיון ממש והמרבח כבוד המקום כבוד ממש, אבל ביסודו ושרשו העיקר הוא מה שזוכה לכבוד אלקים שהוא הכבוד האמיתי ודו"ק.

והנה לשון הפסוק שמביא רבינו ז"ל הוא 'כבוד מלכים חקור וכבוד אלקים הסתר דבר' ובפשטות הכוונה בזה לומר שכבוד מלכים אפשר ואף ראוי לחקרו כי רק עי"ז מתגלה כבוד המלך, אבל כבוד אלקים יש להסתירו וא"א לדבר בזה, ואדרבא ככל שמדברים בזה מתמעט הכבוד ויעל דרך שאמרו בברכות לג ע"כ משל למלך שיש לו אלפי אלפים דינרי זהב ומשבחים אותו באלף דינרי כסף שאינו כבוד כלל, וא"כ הכוונה לפי פשוטו הוא שבאמת ראוי לחקור על כבוד המלך כדי שעי"ז יהיה לו כבוד, משא"כ בכבוד אלקים שאינו מתווסף הכבוד ע"י הקירתו, אבל אעפ"כ מובן בפשטות שעכ"פ מבואר מזה שכבוד מלכים מהותו הוא דבר הנתון לחקירה, ובלא החקירה אין כאן כלל מקום לכבוד, כי הכבוד הזה אינו דבר מהותי בעצם האדם, ורק ע"י החקירה בזה יש את הכבוד, וע"כ מצוה הפסוק לחקור אחר זה, וממילא מובן שאינו כ"כ פשוט הכבוד הזה כי כיון שהוא תלוי בחקירת הכבוד, ממילא מובן גם החלק הזה שהכל חוקרין ושואלים אם הוא ראוי להכבוד, כי בני אדם אינם ממחרים להחליט שיש מי שראוי לכבוד, כי אינן אוהבים להתבטל לאחרים ולכבד, משא"כ כבוד אלקים שהוא דבר מהותי ואינו נתון לחקירה כלל, ואדרבא החקירה בזה רק מגרעת, וממילא מובן שהוא עניין אמיתי ומהותי בעצם, ואע"פ שהכוונה בפסוק הוא על כבוד השי"ת בעצמו, אבל ממילא מובן מי שזוכה לכבוד אלקים, היינו לבחינה זו של כבוד, שזה כשמוכה לכבוד מהכבוד אלקים, כי מתכבד בזה עצמו שהשי"ת גדול כ"כ, כי עי"ז זוכה להבין עוצם מעלת מי שזוכה לעמוד לשרת לפניו יתברך, וא"כ הוא שייך ג"כ לבחינה זו של כבוד אלקים, וע"כ הוא ממילא ג"כ זוכה לכבוד זה שאינו שייך לחקירה והוא דבר אמיתי ומהותי בעצם ודו"ק וזהו מה שכתוב כי מכבדי אכבד, שהוא רישא דקרא דובזוי יקלו שהביא רבינו בהמשך כלפי מה שמוכרח לעבור בזיוות כדי לזכות לכבוד אלקים, כי כשאדם עוסק בכבוד המקום, השי"ת מכבדו כביכול בכבודו עצמו, כי באמת זהו הכבוד הגדול ביותר והאמיתי ביותר מה זוכה האדם להבין כבוד וגדולת הבורא יתברך, שע"י זוכה להבין עוצם מעלת כל מצוה וכל נקודה שעוסק בכבוד המקום, זהו פשוטן של דברים בעניין זה שאין שייך כאן הצווי של חקור דבר והסתר דבר, אלא שעכ"פ נלמד מזה מהות הכבוד הזה הן בכבוד מלכים והם בכבוד אלקים.

אמנם יש להוסיף ולהעמיק בזה שגם העניין של הסתר דבר כפשוטו, דהיינו הצווי שלא להרהר בזה מחמת שא"א להבין בזה, שייך ג"כ לעניין מה שרבינו ז"ל מפרשו, דהיינו לעניין האדם שעוסק בכבוד המקום שזוכה לכבוד אלקים, שכבוד אלקים הוא דבר שאסור לחקור בזה, והיינו שא"א לחקור ולהבין הדבר

בשכל האנושי, כי באמת כל עניין זה שהשי"ת יש לא כבוד כביכול ונח"ר ושעשועו והתפארות מכל תנועה ומכל התחזקות של איש הישראלי הוא דבר שא"א להבין בשכל, וכשרוצים לנסות להבין הדבר בשכל מתרחקים מזה ואין רוצים להאמין בזה, וממילא נופלים ואין רוצים לעסוק בכבוד המקום מחמת שבאיזה מקום האדם בליבו קשה לו להאמין שבאמת השי"ת מתכבד ומתפאר בו, וע"כ מוכרח לסלק השכל ולא לחקור בזה כלל אלא לקבל הדבר באמונה שלימה לדעת שכן הוא האמת שהשי"ת יש לו נח"ר וכבוד גדול ע"י תורתנו ומצוותינו, כי כן כתוב בתורה וממילא זהו האמת, וכל התורה מלאה מזה וכמוש"כ ריה ניהוה וכו', וד' האמירך היום, והייתם לי סגולה וכו' ושאר כל הפסוקים] וכפי מה שיעמוק בזה באמונה וכביטול השכל, כן "זוכה" להשגת הדעת של הכבוד הזה, כי הוא באמת דבר הוא למעלה מהדעת, כי הוא אור הכתר ממש שהוא למעלה מכל הספירות וכמבואר לקמן באות ב, וע"כ רק ע"י הביטול וההמתנה שהוא בחינת האתערותא דלתתא להמשיך אור הכתר והכבוד, יכול לזכות שיאיר לו השגת הדעת מאור הכתר ואז יזכה להרגיש מתיקות הכבוד הזה, אבל אם ירצה להבין הדבר בשכל אזי יפול מזה, וזה הכוונה בכבוד אלקים הסתר דבר כפשוטו אף לעניין זה, היינו שאסור להתבונן בזה בדרך של שכל ויש להסתיר השגה זו ולא לדבר בזה בדרך של שכל, רק בדרך של אמונה, כי באמת א"א להבין דבר זה בשכל האנושי ורק ע"י שעוסק בכבוד המקום זוכה להשגה זו של כבוד אלקי [שהוא באמת למעלה משכל האנושי והוא בחינת השגת עולם הבא וכדלקמיה].

ונוסף ונבאר בזה כי באמת כל אחד יש לו הרגשה בכבוד המקום, והיינו שעל דבר שרואה ומבין שזה כבוד המקום, קל לו להשקיע הרבה, וכדוגמת כתיבת ס"ת או בניית ביהכנ"ס מפואר וכו' שמי שיש לו היכולת לזה הרבה יותר קל לעשות ולהשקיע בזה כי רואה ומבין ומרגיש שזה כבוד השי"ת, ומבואר מזה שבעצם יש לכל איש ישראלי הרגשה של רצון להרבות בכבוד השי"ת, אלא שעיקר נפילת האדם הוא מחמת שאינו מאמין [ועכ"פ אינו מרגיש והי את זה] שיש להשי"ת כבוד גדול מאוד מכל תנועה קלה שמתחזק בעבודתו, כי זה באמת דבר שאינו נראה לעין האדם, ואדרבא הוא רואה שהוא נופל וכו', ולהבין שדייקא מההתחזקות הזו במצב של ירידה הוא עיקר כבוד השי"ת, הוא דבר שהשכל אינו רוצה לקבלו, אע"פ שזהו האמת הברור, מ"מ השכל מתנגד לזה, וע"כ מוכרח לעסוק בבחינת כבוד אלקים הסתר דבר, שלא להרהר בזה כלל אלא לקבל הדבר באמונה שלימה, ועי"ז יוכל "לזכות" לכבוד אלקים וכנ"ל.

עוד יש להוסיף כמה שנקט כאן כבוד "המקום" ולא כבוד הקב"ה או כבוד השי"ת, שיש בזה רמז נפלא מאוד כי האדם דרכו להפיש כבוד וזה עצם מהות האדם, אלא שנדמה לו שהכבוד הוא ע"י שיצליח וידברו ממנו בבחינת כבוד מלכים, וזה מגלה רבינו שבאמת זה אינו כבוד אמיתי כלל כי הוא נתון לחקירה, ורק אם יעסוק בכבוד השי"ת יזה לכבוד האמיתי שהוא בחינת כבוד אלקים, וזה מה שמרמז שיש כאן כבוד ה"מקום" היינו במקום שאתה נמצא שם נמצא השי"ת ושע"ש זה נקרא השי"ת "מקום" כי הוא מקומו של עולם, היינו שבכל מקום בעולם נמצא רק השי"ת, וממילא אי"צ לילך רחוק כדי לחפש כבוד, דאדרבא שם אין הכבוד האמיתי, והכבוד האמיתי הוא כאן במקום שלך וכדרגא שלך, כי השי"ת נמצא בכל מקום ובכל דרגא ושם אתה יכול לכבדו ועי"ז להיות מחובר לכבוד האמיתי, וזהו ההדגשה בכבוד ה"מקום" שזה מרמז על עניין זה שהוא שייך ונמצא בכל מקום שזה כלל דרכי הבקיות ברצוא ושוב שהשי"ת נמצא בכל מקום ובכל דרגא בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הינך וכדלקמיה ודו"ק [מר' זאב פראנק].

**אמר רבינו הקדוש:**  
**"רציתי שהעניין שלי יתפשט בלבבות האנשים בעבודתם כאנשי ליטא!!"**  
(עיני עירי קודש זו"ב, סימן זו"ר)  
בתמונה: מקור בים מסתכלים על נהר התשלך המפורסם באומן

breslevcity.co.il

**'מצאת? הפש עור!'**

כמה זמן מחפשים?

עד שמוצאים. או עד שמתייאשים מלמצוא. האם יש דבר שמחפשים אותו כל החיים?

\* \* \*

המערכת של היהדות – מורכבת משני מישורים: תורה, ודרך ארץ.

'תורה' מתייחס לחלק הרוחני – לימוד תורה, תפילה, וקיום מצוות. 'דרך ארץ' מתייחס לחלק הגשמי – אכילה, שינה, פרנסה, חברה, ומנוחה. בימינו אפשר להוסיף לרשימה גם: 'הומון', 'ובין הומנים', שמקבילים ל'תורה' ו'דרך ארץ'.

האם אכן זקוקים לשניהם? ברור כמובן ש'דרך ארץ' לבד לא מספיק בלי 'תורה'. אדם שמתעסק רק בגשמיות בלי שום קשר לרוחניות – הוא בהמה. אבל לכאורה 'תורה' לבד – כן אמור להספיק. ואדרבה, הלוואי שנזכה כולנו להיות כל החיים דבוקים ברוחניות, בלי צורך בגשמיות כלל ועיקר.

אז זהו שלא. קודם כל, המציאות היא שאי אפשר, נקודה. מי שיהיה דבוק רק ברוחניות, ולא ידאג לתחזק את החלק הגשמי – יצטרך להיפרד בתוך כמה ימים מהעולם... והמציאות הזאת היא לא סתם, אלא היא מבטאת הגדרה מהותית, שאי אפשר לזה בלא זה.

ועל כך אומרים הו"ל 'יפה תורה עם דרך ארץ', שיגיעת שניהם משכחת עוון'. כלומר, תורה בלי דרך ארץ – אין בו כדי להבטיח 'משכחת עוון'!... האמנם? איך זה ייתכן?!

\* \* \*

"כל מה שברא הקב"ה – לא ברא אלא לכבודו" (אבות פ"ו)

כבוד מופיע בשתי צורות: בצורה של 'גילוי' ובצורה של 'חיפוש'. הכבוד הרגיל – הוא פשוט לכבוד. אם אנחנו לומדים תורה ומקיימים מצוות – אנחנו מכבדים אותה, ומכריזים בצורה הכי ברורה שהוא כאן ושהוא המלך.

אבל בואו נסכים – שהחלק הגראפי שבו יהודים לומדים תורה ומקיימים מצוות – הוא קטן מאוד מאד ביחס לכל העולם, ששם זה לא קורה. שם לא מכבדים את ה', ולא רק שלא מכבדים, אלא מבזים אותו. אז איזה מין כבוד זה, שבאיזה קטע קטן מהעולם יש לו כבוד, ובכל מקום אחר לא מכירים בו בכלל.

בשביל זה יש את החלק השני – שנקרא 'חיפוש'. הפעולה הזאת נעשית בתוך 'שטח האויב' – במקום שבו אין שום גילוי של כבוד. אף אחד לא מכבד אותה שם, ואף אחד בכלל לא מכיר בו. ואז, אתה מגיע, נעמד במרכז הכיכר, ואומר: 'איפה ה?' והשאלה הזאת, שנאמרת מתוך וודאות שהוא בוודאי כאן, ואתה רק מחפש 'איפה' – מגלה אותו במקום חדש, שבו הוא מעולם לא התכבד.

\* \* \*

תורה – זה 'גילוי' הכבוד. דרך ארץ – זה 'חיפוש' הכבוד. כשאנחנו לומדים – אי אפשר להתעלם מה', שהרי אתה עוסק בו'. [רק צריך להיזהר שלא לגרש אותו הלילה]. אבל כשאתה אוכל, ישן, עוסק בפרנסה, הולך לטייל, /או יושב על ערסל – יש לך כביכול בחירה, האם להתעלם מנוכחותו, או לומר: ריכוננו של עולם, אתה כאן!

בזמנים של ה'דרך ארץ' – יש לנו הזדמנות להרחיב את השטח הגראפי, בעולם או בנפש, של נוכחות ה' בעולם. מדובר בסך הכל בשינוי תפיסה: במקום להרגיש שמשאירים את ה' בבית כנסת או בבית – מחליטים 'לחפש'

אותו במקומות נוספים. לא באותו צבע של הבית מדרש, אלא בצבעים אחרים, ומעניינים לא פחות.

ואם מחפשים – מוצאים, וממשיכים לחפש. החיפוש הזה – הוא ההגנה הרוחנית הגדולה ביותר. כי אתה 'עסוק בלחפש' ולא 'פנוי להתפרק'. ויש גם תגמול – כי מכבדי אכבד.



**חיבור הארץ עם השמים**

מי שנוסע לקברי צדיקים – מסתמא הבחין בנקודה מעניינת:

הם לא קבורים במקום אחד, בצורה מסודרת, כמו הר המנוחות – אלא מפוזרים בכל קצוות הארץ והעולם.

\* \* \*

אחד מהדברים שקשור מאד לנסיעות – הוא 'קברי צדיקים'.

יש כאלו שנוסעים במיוחד לקברי צדיקים, ויש כאלו שנוסעים 'לצפון' או 'לחוף לארץ' – והתירוץ הוא 'קברי צדיקים'. מתוכם, יש את אלו שעושים את זה בתדירות, ויש את אלו שעושים את זה רק ב'בין הומנים'. אז נוסעים ל'באנים' וקוראים לזה שנוסעים ל'רבי מאיר בעל הנס'. ומכאן הכינוי 'רבי מאיר בעל הבניאם'...

כך או כך – קברי צדיקים הם בהחלט 'כתובת'. והכתובת הזאת מצריכה (בדרך כלל) – יציאה מהרדיוס המוכר, ונדידה כלשהי או יותר – אליהם. ולא רק נסיעה חד-פעמית, אלא כל צדיק (כמעט) דורש נסיעה מיוחדת עבורו.

אין 'חלקה' מרכזית ששם קבורים הצדיקים, אלא הם מפוזרים על פני הארץ והעולם. אפילו התנאים שנקברו רובם באיזור הגליל, אינם שוככים סמוכים זה לזה, אלא במרחק ניכר ואף יותר, בין אחד לחברו.

יכול להיות לזה שני מובנים. או שיש בזה אמירה: אם אתה רוצה להגיע אלי – אתה צריך להתאמץ במיוחד, ולא לתפוס 'שרמפ'... או שיש בזה מתנה, שבכל מקום שתלך, תוכל לפגוש קברי צדיקים...

\* \* \*

בעומק העניין, טמון כאן רעיון עצום.

עיקר המושג שנקרא 'צדיק' – אינו תלוי (רק) בכמות, כמה תורה הוא למד וכמה מצוות הוא קיים. אלא (גם ו) בעיקר במהות. והמהות של צדיק, מבואר בוזרה, שהוא 'אחיד שמיא וארעא' – מחבר את הארץ עם השמים.

אצלנו זה ממש שתי מהלקות. השמים – שמים לה'. כשאתה לומד בבית מדרש, מתפלל בבית כנסת, אוהז לולב או מדליק נר חנוכה, אתה בשמים ואתה קרוב לה'. אבל כשאתה לא שם, אלא אוכל, ישן, מטייל, מדבר, או בוחה, אתה בארץ ואתה רחוק מה'.

אצל הצדיקים – זה דבר אחד ממש. השמים – הם לא 'שם' אלא 'כאן', וכאן, הכוונה בכל דבר. כל העולם וכל החיים מהובר לה, כולל כל הדברים שנקראים בשם 'אריץ'. מבחינתם, אין שום דבר שאמור להיות מנותק או מנתק מה'.

\* \* \*

גם אנחנו צריכים ורוצים כך להיות – לאו דווקא בצורה מלחיצה, ההיפך, בצורה מאד הווייתית ומלאה צבע. ואת זה – אנחנו יכולים לקבל רק מהצדיקים ובשביל זה אנחנו הולכים אליהם.

לכן, הדרך אליהם רצופה בהמוני 'אריץ' – נסיעות, מוודות, בלגן וטרדות. כי זה בדיוק השטח המובהק ביותר של 'אריץ', שמנותקת ועוד איך – מהשמים. אז אחרי כל קטע 'אריץ' כזאת – יש לך צדיק, שמהווה בשבילך 'תחנה', להיזכר שכל האריץ הזאת יכול להיות קשור לשמים, והנה לך צדיק שהיו כך.

ובקיצור: 'בין הזמנים' – או כל סוגי ה'ביניים' למיניהם, הם הזדמנות בשבילנו, לזכות להיות 'צדיק'. לא רק למדן, ולא רק מודקק בחלבה, ולא רק יהודי שומר מצוות, אלא יהודי 'צדיק', שזוכר שכל דבר בעולם וכל מצב בחיים – מהובר לה. ואם אתה לא יכול לבד – תיסע לרבי מאיר בעל הבניאם....'

**זכורות שיעורים ובהתי-כנסת למקורבים!**

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	'תמימי דרך' תורה הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות ב"ב	מלווה מלכה!!	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא ברשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבינים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות \ שיעורים \ מלווה מלכה ועוד	רח' מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר כל')	

לדיווח על שיעורים ועוד נא להשאיר הודעה בקו חניכי הישיבות – ברסלב, בשלוחה: 72

עזרו לנו להגדיל את ההפצה! ע"י תרומה במכשיר 'קהילות' הפשוט: 'עלמא דאורייתא' תרמו וכתבו: עבור 'המקורבים' תזכרו למצוות!

**השיעורים הקבועים לשבת פרשת ראה ולשבוע פרשת שופטים**

יום	חודש אב \ אלול	הדף מסכת כריתות	משנה ברורה עמוד היומי 'דרשו'	ליקוטי מוהר"ן ח"א	ליקוטי הלכות חלק ז	העמוד היומי תיקוני הזוהר
ז	ל	י	חורה	פב:	קלב	סב.
א	א	יא	תטז, ג-ח	פג:	קלג	סב:
ב	ב	יב	תיז	פג:	קלד	סג.
ג	ג	יג	תיח, א-ב	פד:	קלה	סג:
ד	ד	טו	תיח, ג-ה תיש	פד:	קלו	סד.
ה	ה	טז	תכ, תכא	פה:	קלו	סד:
ו	ו	יז	חורה	פה:	קלח	סה.

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ט וק"ב.

נס"ד

# הדבר הכי גדול

## אומן ראש השנה



**'מה אשיר לכם, אין דבר גדול מלחיות אבלי' על ראש השנה!**  
בשנים ברוכות אלו חביב רבי טעמן נבחר לנצי"ח את הדין להיחזק הפוסק ולקדושת האוהל וישיבתו.

לפני ארץ בולן פולין בארצות הברית, בולקטת הסטאר אפולו אמר חלקי מוכת ארץ עיניו והואות המלחמה השמיטת כוונת כל ארץ אחי ברוח ארץ וראשונה השמיטה והמשיטה. חרין כוחותיה לאשה השני של המלחמה אלו הפריקו מה להסיר ארץ ארץ להקראם את נעמלה ולחייבם לקדושה ולכן, מצוה רבי טעמן, לבא אליו בראש השנה, כדי לזכור ולשפוח הקדושה, ובכך לזכור את חשולם לשאלות הקדושה, מתוך אהבה, כמאשר חכמתו של רבי עמרם מל יובלך. ושייחיהו מרחיף חושני, עושה חייבים, תשובה ומצוה לחיות.

לא לחינם תמידית 'שייחיהו' או אשירם לקבל חקוים להשלים מה

שבכל השנה לא אודה אשירי שידו חרות חקוים בשום אופן. אף על פי כן, בראש השנה ישלים אשירם עם לקבל חקוים. וישיבתו, תרשה לעמקן את הדין רבי טעמן, רבנות העושים לאשירם מסי ואשירם השנה מעידים מה ארץ על התעוררות של 'שנים ברוכים' ומקבצות שמי אשיר, מביים תנאים, של חיים ורשעים מלא חקוים, שמות אשירם, נמשלות שרדים ביום אשירם, נשיאם חשמיים ליל ספד חקוים, ו"ח מרחך לעמקן ביום חקוים של חקוים.

**אלפיו סיפורי מצוה של החשוב על ודע מתנגלים באומן. אולי גם אתה תרעה ודסיפורי של השנה תבאה עלינו לטובה!**

**ישנה אותך. את הסביבה שלך. את כל העולם**

ותהודתם לדניע לאמן, תכד אלו ותמכר את הודך ומאשרי. לפיך רשימה חקוים של סרטי משיטה

חיד שיניים 02-54-10-100  
טורים 02-633-8444  
חיד ביטחון 02-999-29-55  
איתנים 02-800-80-80  
ע"י 'מה לעשות ביד'

